

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1667/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.37.165/2023/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.37.165/2023/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Miskolci Törvényszék 17.K.701.443/2021/7. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló közigazgatási peres eljárás tényállása az alábbiak szerint összegezhető. A Miskolci Járásbíróság az ügyész által kezdeményezett polgári peres eljárásban az indítványozót a 2014. november 6. napján kelt, 12.P.20.242/2014/45. számú ítéletével cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezte a peres eljárások, az ügyészségi és a közigazgatási hatósági eljárások indítása és vitele ügycsoportra kiterjedően. A Miskolci Törvényszék a 2015. június 30. napján kelt, 1.Pf.20.078/2015/32. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság ítélete alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala 2015. október 21. napján kelt BO-08C/GY/7060-55/2015. számú határozatával az indítványozó részére egy hivatásos gondnokot gondnokul kirendelt, mely határozatot a járási hivatal a 2016. június 29. napján kelt BO-08C/GY/118-31/2016. számú határozatával akként módosított, hogy a kirendelő határozat egyes bekezdéseit mellőzte, figyelemmel arra, hogy a gondnok az indítványozó vagyonának kezelésére nem volt jogosult.

Időközben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2016. május 10. napján kelt Pfv.II.21.762/2015/14. számú ítéletével a Miskolci Törvényszék jogerős ítéletét az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az ügyész gondnokság alá helyezésre irányuló keresetét elutasította. A Kúria ítélete nyomán a járási hivatal a 2016. július 8. napján kelt BO-08C/GY/118-257/2016. számú határozatával a hivatásos gondnokot a gondnoki tisztségéből felmentette, megállapítva, hogy a gondnoki tisztségéből eredő jogok és kötelezettségek a Kúria ítéletének kelte napjával megszűntek.

- [3] Az indítványozó a hivatásos gondnokot a gondnoki tisztségéből felmentő határozattal szemben fellebbezést, majd annak elutasítását követően keresetet terjesztett elő, melyben a hivatásos gondnok számadási, beszámolási kötelezettségéről való hatósági rendelkezés hiányát sérelmezte. Az indítványozó keresetét a Miskolci Törvényszék 21.K.700.469/2021/4. számú ítéletével elutasította, az ítélet kifejezetten utalt arra, hogy a hivatásos gondnok az indítványozó esetében vagyonkezelésre nem volt jogosult, ekként a gondnoknak jelentést, beszámolót, számadást nem kellett készítenie. A Miskolci Törvényszék a gondnok jelentési kötelezettségére hivatkozással előterjesztett, az ítélet kijavítása, kiegészítése iránti indítványozói kérelmet is elutasította 21.K.700.469/2021/6. számú végzésével.
- [4] Az indítványozó 2021. augusztus 9. napján kelt újabb, hasonló tárgyú (a hivatásos gondnok beszámoló, illetőleg jelentés elkészítésére kötelezését indítványozó) kérelmére a járási hivatal 2021. augusztus 17. napján tájékoztató levelet küldött, melyre az indítványozó 2021. szeptember 20. napján fellebbezés megjelöléssel a tájékoztatást sérelmező beadványt terjesztett elő. A járási hivatal 2021. szeptember 28. napján kelt BO-08/C/GY/00191-25/2021. számú végzésével a kérelem visszautasításáról rendelkező döntést hozott, részben a tájékoztató levéllel szembeni jogorvoslati kérelem kizártságára (tekintettel arra, hogy az nem hatósági döntés), részben arra hivatkozással, hogy az eljárás megindításának nincs helye az indítványozót érintő gondnoksági ügy hiányában, illetve a hivatásos gondnok korábbi felmentésére tekintettel.
- [5] 1.2. Az indítványozó a járási hivatal végzésével szemben keresetet terjesztett elő, melyben elsődlegesen a végzés megsemmisítését, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését, harmadlagosan annak megváltoztatását kérte, továbbá kérte mulasztás megállapítását is a 2021. augusztus 9. napján kelt kérelmével összefüggésben. Az indítványozó keresetében részben arra hivatkozott, hogy a hivatásos gondnokot a felmentésével együtt beszámoló, jelentés készítésére kell kötelezni, azonban az alperes járási hivatal nem tett eleget ezen kötelezettségének, részben pedig egyes további eljárásjogi szabálysértéseket (a tényállás megállapításának és indokolásának hiánya, a jogorvoslathoz való jogának csorbítása) állított.

- [6] A Miskolci Törvényszék 17.K.701.443/2021/7. számú, 2022. március 23. napján kelt ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. A Miskolci Törvényszék ítéletében megállapította, hogy az indítványozó kérelmét a Miskolci Törvényszék már elbírálta a 21.K.700.469/2021/4. számú ítéletével, megállapítva, hogy a gondnok vagyonkezelésre nem volt jogosult, ezért beszámoló, számadás készítésének kötelezettsége sem terhelte. A Miskolci Törvényszék arra is utalt, hogy az indítványozó ezen ítélet kijavítását és kiegészítését is kérte ugyanabban a tárgykörben, amelyet a kereset érintett (Miskolci Törvényszék 17.K.701.443/2021/7. számú ítélete, Indokolás [25]). Az eljáró bíróság ítéletében azt is megállapította, hogy az eljárásban az indítványozó számára a jogorvoslat joga biztosításra került, az indítványozót pedig nem érte semmilyen joghátrány vagy érdeksérelem.
- [7] 1.3. A jogerős ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melynek befogadását a Kúria Kfv.V.37.165/2023/2. számú, 2023. április 20. napján kelt végzésével megtagadta.
- [8] 1.4. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszát, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.37.165/2023/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Miskolci Törvényszék 17.K.701.443/2021/7. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az indítvány szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény I. cikk (1) és (2) bekezdéseit, a XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXV. cikket, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, az alábbiak szerint.
- [9] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában tartalmilag az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes hatósági eljáráshoz való jog, illetőleg a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog sérelmét állította, arra hivatkozással, hogy az indítványozó 2021. augusztus 9. napján kelt kérelmére az alperes járási hivatal nem járt el, nem hozott határozatot és nem biztosított az indítványozó számára jogorvoslatot. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét is felhívta, részben azért, mert a bíróság nem bírálta el teljeskörűen az indítványozó keresetét, részben az indokolási kötelezettség megsértése miatt, részben pedig alapvető eljárásjogi szabálysértések miatt. Ez utóbbiak közül az indítványozó külön is kiemelte, hogy a bíróság nem vizsgálta hivatalból az alperes hatóság vonatkozásában a képviseleti jogosultságot. Az indítvány szerint az alperes járási hivatal perbeli védírata, nyilatkozatai mind hatálytalanok, a bíróságnak úgy kellett volna tekintenie, mintha az alperes a perben nem tett volna nyilatkozatot, nem terjesztett volna elő védíratot.
- [10] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény I. cikk (1) és (2) bekezdéseire, valamint a XXV. cikkre vonatkozóan önálló indokolást nem tartalmaz.

- [11] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [12] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a Kúria végzését 2023. június 5. napján vette át, mely időponthoz képest az alkotmányjogi panasz határidőben (2023. július 19. napján) került előterjesztésre. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [13] 2.2. Az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz indokolást az Alaptörvény I. cikk (1) és (2) bekezdései, valamint XXV. cikke állított sérelmére vonatkozóan, ekként az alkotmányjogi panasz ezekben az elemeiben nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontja törvényi követelményét.
- [14] 2.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint e befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [15] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróságnak azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panaszban foglaltak alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kétely megállapítható-e.
- [16] Az Alkotmánybíróság következetes, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [lásd: 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is következetes, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, illetve a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbíróságként”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el [legutóbb például: 3291/2022. (VI. 10.) AB végzés, Indokolás [22]]. Az indokolás mélységével összefüggésben pedig az Alkotmánybíróság arra utal, hogy következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági

eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor azonban az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége és különösen nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3122/2025. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [30]}. Az Alkotmánybíróság jelen esetben megállapította, hogy az indítványozó a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog, illetőleg a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét alapvetően olyan törvénysértések (így például az alperes járási hivatal képviseleti jogának vitatása) miatt állítja, melyek szakjogi-törvényességi kérdések és melyek vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül esik. A Miskolci Törvényszék ítéletében részletesen, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek eleget téve indokolta azon álláspontját, hogy az indítványozó kereseti kérelme miért megalapozatlan, az indítványozó által állított eljárási szabálysértések pedig a konkrét egyedi ügyben miért nem valósultak meg. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó nem osztja a Miskolci Törvényszék jogértelmezését, még nem veti fel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmének lehetőségét.

- [17] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslatokra vonatkozik és nem terjed ki a felülvizsgálatra, mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből az a követelmény fakad, hogy az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében biztosítani kell a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét olyan döntés meghozataláért, amely képes a sérelmezett döntést felülvizsgálni és a sérelem megállapítása esetén a döntésre visszaható módon a sérelmet orvosolni {lásd például: 3016/2021. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [21]}. Jelen esetben kétséget kizáróan megállapítható, hogy az indítványozó a járási hivatal tájékoztató levelével szemben előterjesztett fellebbezését az alperes járási hivatal elbírálta, arról végzést hozott, mely végzéssel szemben az indítványozó számára rendelkezésre állt a bírói út igénybevételének lehetősége (mely lehetőséggel az indítványozó élt is). A jogorvoslathoz való jog ugyanakkor nem értelmezhető akként, hogy az magában foglalná az indítványozó számára kedvező döntés meghozatalának jogát {lásd például: 3510/2023. (XII. 1.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [18] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [19] 3. Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján tehát arra a megállapításra jutott, hogy az részben nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontja követelményét, részben pedig nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vaglyagos befogadási feltételek egyikét sem és ekként nem felel meg az

alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek. Ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. június 17.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró